УДК 378:75]:004

***Бернацький Юрій**, старший викладач;*
***Глущенко Ольга**, студентка 5 курсу*
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ОСВІТИ

У статті досліджено вплив цифровізації на образотворчу освіту в умовах трансформації сучасної школи. Розглянуто можливості використання цифрових інструментів у мистецькому навчанні, проаналізовано переваги та виклики, що виникають у зв'язку з інтеграцією ІКТ у художню практику. Виокремлено перспективні напрями розвитку цифрової мистецької освіти та окреслено потенціал поєднання традиційних і цифрових форм творчості.

Ключові слова: цифровізація, образотворча освіта, ІКТ, цифрове мистецтво, педагогіка мистецтва.

Постановка проблеми. Розвиток інформаційних технологій докорінно змінює усі сфери сучасного життя, зокрема й освіту. Одним із найбільш вразливих до таких змін напрямів є мистецька освіта, що традиційно спиралася на матеріали, техніки й практики, пов'язані з ручною творчістю. З появою цифрових технологій постала потреба переосмислення методів викладання образотворчих дисциплін, адаптації їх до нових форм комунікації та інструментів візуального вираження. Водночас, незважаючи на значний потенціал цифрових засобів, у педагогічній практиці досі існує певна інерція щодо їх використання. Саме тому важливо проаналізувати сучасний стан, проблеми та перспективи цифровізації в образотворчій освіті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема цифровізації мистецької освіти досліджується у працях вітчизняних та зарубіжних науковців, серед яких варто відзначити Л. Масол, Н. Миропольську, Т. Розанцеву, А. Олійник. У фокусі їхніх досліджень перебуває питання впровадження ІКТ у навчальний процес, а також вплив цифрових засобів на розвиток креативного мислення учнів. Зарубіжні автори (Hetland L., Winner E., Eisner E.) аналізують педагогічний потенціал цифрового мистецтва, зокрема через моделі «studio thinking» і

використання цифрових студій. В Україні важливим напрямом є також створення інтерактивних платформ для дистанційного та змішаного навчання мистецтва («Мистецька освіта онлайн», «Всеосвіта», «Prometheus»). Проте системний аналіз цифрової трансформації образотворчих дисциплін ще потребує розширення та практичної апробації.

Виклад основного матеріалу. Цифровізація образотворчої освіти охоплює кілька напрямів:

1. Цифрові інструменти та матеріали. Усе частіше у навчальному процесі застосовуються графічні планшети, стилуси, комп'ютерні програми для малювання (Adobe Photoshop, Corel Painter, Krita), мобільні додатки (Procreate, SketchBook). Це дає змогу учням вільно експериментувати з віртуальними техніками, працювати в різних стилях, швидко редагувати роботи.

2. Візуалізація та мультимедійність. ІКТ дозволяють презентувати твори мистецтва в інтерактивному форматі: 3D-моделі, відеоаналізи, віртуальні екскурсії музеями (Google Arts & Culture). Такі засоби роблять уроки більш наочними, інтерактивними та цікавими.

3. Платформи для дистанційного навчання. У період пандемії активізувалося використання Zoom, Google Classroom, Moodle для проведення занять з малювання онлайн. Учителі створюють відеоуроки, використовують електронні шаблони, цифрові дошки (Padlet, Jamboard).

4. Формування цифрової візуальної грамотності. Учні навчаються не лише створювати зображення, а й інтерпретувати їх, критично мислити, аналізувати візуальні повідомлення, що особливо важливо в умовах візуалізованого інформаційного суспільства.

Переваги цифровізації:

- розвиток нових навичок (цифрової графіки, анімації);
- доступ до великої кількості ресурсів і прикладів;
- зменшення витрат на матеріали;
- розширення інклюзивних можливостей (збільшення масштабу зображень, адаптація інтерфейсів).

Виклики:

- відсутність технічного забезпечення в окремих школах;
- недостатня підготовка вчителів до роботи з ІКТ;
- ризик зменшення сенсорного досвіду, притаманного традиційному мистецтву;
- потреба у нових методичних розробках.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Цифровізація відкриває нові можливості для розвитку образотворчої освіти, сприяє її модернізації та актуалізації у сучасному світі. Водночас для повноцінного впровадження цифрових інструментів необхідні системна підтримка, підготовка педагогів і створення якісного навчального контенту. Перспективними напрямами подальших досліджень є розробка змішаних (технологічно-традиційних) методик навчання, адаптація цифрових інструментів для дітей з ООП, а також аналіз ефективності цифрових платформ.